

Herhaald slachtofferschap woninginbraak in Enschede

Amsterdam, november 1998

Robert van Overbeeke
Hette Tulner
Guido Müller

Erratum

In de rapportage Herhaald Slachtofferschap van Woninginbraak zijn na het vermenigvuldigen enkele storende fouten ontdekt.

- In alle delen van de rapportage is in de inleiding een zin weggefallen uit de definitie van herhaald slachtofferschap, namelijk: "Insluipingen tellen (derhalve) niet mee."

- In de deelrapportage over Enschede:

pagina 4: iets boven het midden is bij de eerste "bullet" (dikke zwarte punt) het woord 'inbraken' weggefallen. Er hoort dus te staan: "in totaal zijn in Enschede in de onderzoeksperiode 4.295 *inbraken* gepleegd in 3.831 woningen."

pagina x: noot 1 is weggefallen. Deze luidde: "In Enschede is (in tegenstelling tot Groningen en Maastricht) het aantal woningen per buurt niet bekend, daarom zijn hier de absolute aantallen inbraken gebruikt. In het ideale geval zou het absolute aantal inbraken gerelateerd moeten worden aan het aantal woningen per buurt. Dit kan de volgende zaken beïnvloed hebben: het is de vraag of de 'echte' hot spots er nu uitkomen, de vergelijking tussen *algemene* inbraak-hot spots en hot spots van *herhaald* slachtofferschap wordt daarmee twijfelachtig. Zelfs als wel de 'echte' hot spots naar voren komen, is de rangorde van deze buurten vermoedelijk niet correct."

van dijk, van soomeren en partners

Van Dijk, Van Soomeren en Partners BV
KvK Amsterdam nummer 33176766
Bezoek: Van Diemenstraat 410 - 412, Amsterdam
Post: Van Diemenstraat 374, 1013 CR Amsterdam
Telefoon: 020 625 75 37 Facsimile: 020 627 47 59

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Herhaald slachtofferschap woninginbraak	4
2.1	Hoe vaak komt herhaald slachtofferschap voor?	4
2.2	Is er sprake van meer herhalingen dan theoretisch verwacht?	4
3	Hot spots: locaties waar veel wordt ingebroken	6
4	Tijdstip	9
5	Tijdsverloop tussen de herhalingen	10
Bijlage	Tabellen	12

1 Inleiding

Naar aanleiding van Britse successen met het aanpakken van herhaald slachtofferschap van woninginbraak heeft het Ministerie van Justitie een aantal grote steden gevraagd om te bezien of er in die steden 'hot spots' voor (herhaald) slachtofferschap van woninginbraken zijn. Indien dit het geval is, kan er met het ministerie verder worden bekeken of er (preventie)projecten op ontwikkeld kunnen worden. Onderzoeksbureau Van Dijk, Van Soomeren en Partners is daarbij door het ministerie gevraagd de gemeenten te ondersteunen bij het onderzoeken van herhaald slachtofferschap en de ontwikkeling van preventieplannen.

Eén van de steden die zich hebben aangemeld voor dit project is Enschede. Bij de regiopolitie Twente, district Zuid-Twente bestaat al langer belangstelling voor een aanpak van (herhaald) slachtofferschap van woninginbraken. In dit kader is de "Vijf sterrenaanpak Woninginbraken" door de politie ontwikkeld. In aanvulling op dit plan wilde de politie echter weten of er sprake is van herhaald slachtofferschap, waar dit dan plaatsvindt en wat de specifieke kenmerken ervan zijn. In dit rapport zullen deze vragen worden behandeld.

Herhaald slachtofferschap van inbraak is als volgt gedefinieerd:

Er is sprake van herhaald slachtofferschap van woninginbraak als een (al dan niet bewoonde) woning of de bijbehorende berging/box/schuur binnen een periode van drie jaar vaker dan één keer slachtoffer is geworden van een (poging) tot inbraak, waarbij tussen opeenvolgende inbraken minstens 24 uur verstreken is en waarbij het slachtoffer aangifte gedaan heeft van inbraak.

Als een woning volgens deze definitie herhaald slachtoffer is van inbraak, dan tellen alle inbraken op dat adres binnen de onderzochte periode mee voor de vaststelling van het totaal aantal inbraken op dat adres.

De reden om voor een tussenpoos van tenminste 24 uur te kiezen is, dat er in de praktijk een aantal gevallen voor bleek te komen waarbij binnen enkele uren na elkaar ingebroken was. Uit de bijbehorende processen-verbaal kon worden afgeleid dat het feitelijk ging om het afmaken van de eerste inbraak. Een periode van 24 uur bleek ongeveer de grens aan te geven tussen 'afmaken eerste inbraak' en 'volgende inbraak'.

Om te achterhalen hoeveel panden herhaaldelijk slachtoffer werden van woninginbraak zijn BPS-gegevens van een aaneengesloten periode van drie jaar gebruikt, namelijk van januari 1994 tot en met december 1996.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staat weergegeven hoe vaak herhaald slachtofferschap voorkomt en of dit meer of minder is dan wat theoretisch verwacht kan worden.

In hoofdstuk 3 worden de zogenaamde *hot spots* gepresenteerd: de buurten en straten waar de meeste (herhaalde) inbraken voorkomen.

In hoofdstuk 4 wordt de spreiding van het aantal herhaalde inbraken over het jaar weergegeven.

In hoofdstuk 5 wordt het tijdsverloop tussen twee inbraken gepresenteerd. In de bijlage zijn achtergrondgegevens opgenomen.

2 Herhaald slachtofferschap woninginbraak

2.1 Hoe vaak komt herhaald slachtofferschap voor?

Binnen de onderzoeksperiode is geteld hoe vaak een adres (lees: pand) voorkomt in de politieregistratie van woninginbraak. Het resultaat van deze telling is afgezet tegen een berekening van het theoretisch verwachte aantal adressen (panden).

Als basis voor deze berekening is het inbraakrisico gebruikt. Verder wordt er gebruikt gemaakt van een zogenaamde Poissonverdeling. De gehanteerde formule luidt:

$$P(a) = (L^a/a!)e^{-L}$$

Hierbij is a = het aantal inbraken in de woning, e = het grondtal natuurlijke logaritme (een constante, namelijk ongeveer 2,718) en L = het inbraakrisico.

Door de aldus berekende kansen te vermenigvuldigen met het totaal aantal woningen in Enschede is het aantal woningen berekend waarvan verwacht kan worden dat er herhaald (a maal) is ingebroken.

- In totaal zijn in Enschede in de onderzoeksperiode 4.295 gepleegd in 3.831 woningen.
- Er zijn in de onderzoeksperiode 847 herhaalde inbraken gepleegd in 383 woningen.
- Van alle inbraken in de onderzoeksperiode betreft 19,7% een herhaalde inbraak.
- Het gemiddeld aantal herhalingen per (herhaald slachtofferschap)pand is 2,2.
- Het inbraakrisico per woning blijkt in Enschede 63 per 1000 woningen te zijn in de onderzoeksperiode van drie jaar (dus gemiddeld 21 per 1000 woningen op jaarbasis). In 6,3% van de woningen in Enschede is in die drie jaar dus ingebroken.

In 0,6% van alle woningen in Enschede (67.682 in totaal per 31-12-1996) is meerdere malen ingebroken

2.2 Is er sprake van meer herhalingen dan theoretisch verwacht?

In tabel 2.1 staat aangegeven in hoeveel woningen meerdere malen zou moeten zijn ingebroken op basis van het inbraakrisico (gemiddelde aantal woningen dat één of meerdere malen slachtoffer is geworden van inbraak). Dit aantal wordt vergeleken met het werkelijk aantal woningen waarin herhaaldelijk is ingebroken.

Tabel 2.1 Verwacht versus werkelijk aantal woningen waar herhaald is ingebroken

Aantal inbraken	verwacht aantal woningen	werkelijk aantal woningen
2x	127,9	322
3x	2,7	47
4x	0	11
5x	0	.
6x	0	.
7x	0	.
Totaal aantal woningen waar herhaald is ingebroken	130,7	383

- Herhaald slachtofferschap van inbraak komt in werkelijkheid in 383 woningen voor, terwijl het in 130,7 woningen verwacht werd volgens de kansberekening. Met andere woorden: herhaald slachtofferschap komt dus 2,9 maal vaker voor dan verwacht.
- Uit tabel 2.1 blijkt dat de kans op slachtofferschap van nog een inbraak toeneemt naarmate er vaker is ingebroken in een woning; het verschil tussen het verwachte aantal inbraken en de werkelijke aantallen inbraken neemt toe naarmate er vaker is ingebroken.
- Deze gegevens maken het waarschijnlijk dat herhaalde inbraken in eenzelfde pand niet onafhankelijk van elkaar zijn. In de literatuur worden diverse factoren hiermee in verband gebracht: leefstijl van de bewoner, kenmerken van de woning, kenmerken van de buurt, kenmerken van de dader(s), etc.

3 Hot spots: locaties waar veel wordt ingebroken

Er is nagegaan in welke buurten en straten de meeste (herhaalde) woninginbraken voorkomen. Dit zijn de zogenaamde *hot spots*. We onderscheiden dus *hot spots* van inbraken en *hot spots* van herhaalde inbraak.

Tabel 3.1 Top-5 buurten met meeste woninginbraken (absoluut) in de onderzoeksperiode

Plaats	buurt	WBS-code	aantal ¹
1	Twekkelveld	73	170
2	Deppenbroek	51	166
3	Boswinkel	113	165
4	Roombeek	64	164
5	Laares	30	150

Tabel 3.2 Top-4 van buurten met meeste herhaalde inbraken in de onderzoeksperiode

Plaats	buurt	WBS-code	aantal
1	Pathmos-Noord	90	22
2	Roombeek	64	20
3	Zeggelt	62	19
4	Velve	23	16
4	Deppenbroek	51	16
4	Boswinkel	113	16

- De *hot spot*buurten kenmerken zich overwegend door naoorlogse bouw (plm. jaren '60) met relatief veel flatgebouwen, verhoudingsgewijs veel alleenwonenden (studenten, bejaarden, werkende jongeren, alleenstaande ouders) en veel mensen met lage inkomens zoals WAO-ers, allochtonen, verslaafden (Deppenbroek, Roombeek, Twekkelveld). Het betreft zowel (voormalige) ambtenarenbuurten (Deppenbroek) als arbeidersbuurten (Pathmos, Roombeek, Zeggelt). De wijk Velve wordt gekenmerkt door een sociaal zwakkere bevolking met een groot aandeel drugsdealers en -verslaafden. Overigens is volgens de politie uit eerdere projecten gebleken dat drugs in vrijwel alle *hot spot*buurten een rol spelen. Driekwart van de inbraken zou drugsgerelateerd zijn. Met name de aanwezigheid van drugspanden zou hiervoor verantwoordelijk zijn. Ook ligt er een duidelijke relatie met de levensstijl van de bewoners (veel uitgaan dus veel geld nodig, überhaupt veel uithuizig, weinig sociale cohesie).
  - Drie van de zes buurten in de top-4 van buurten waar veel herhaald ingebroken wordt, zijn ook terug te vinden in de top-5 van buurten waar het meest wordt ingebroken.
  - Opvallend is dat Pathmos-Noord, Velve en Zeggelt niet voorkomen in de inbraken top-5, maar wel bij de herhalingen top-4.
- In de bijlage is een lijst opgenomen met WBS-codes van alle buurten, het aantal inbraken en het aantal inbraken *per wooneenheid* dat in de onderzoeksperiode in elke buurt is gepleegd.

Tabel 3.3 Top-10 straten met meeste inbraken in onderzoeksperiode

plaats	straat	WBS-code	aantal inbraken in onderzoeksperiode
1	Lipperkerkstraat	23/24	49
2	Lintveldebrink	141	47
3	Oldenzaalsestraat	11/62/64/190/191	45
4	Haaksbergerstraat	81/100/102/103/112/161/172	42
5	Deurningerstraat	60/63/65	41
6	Hengelosestraat	63/76	40
7	Markveldebrink	151	37
8	Roomweg	64	35
9	Gronausestraat	24/125/201/202/204/206	34
10	Waalstraat	51	31

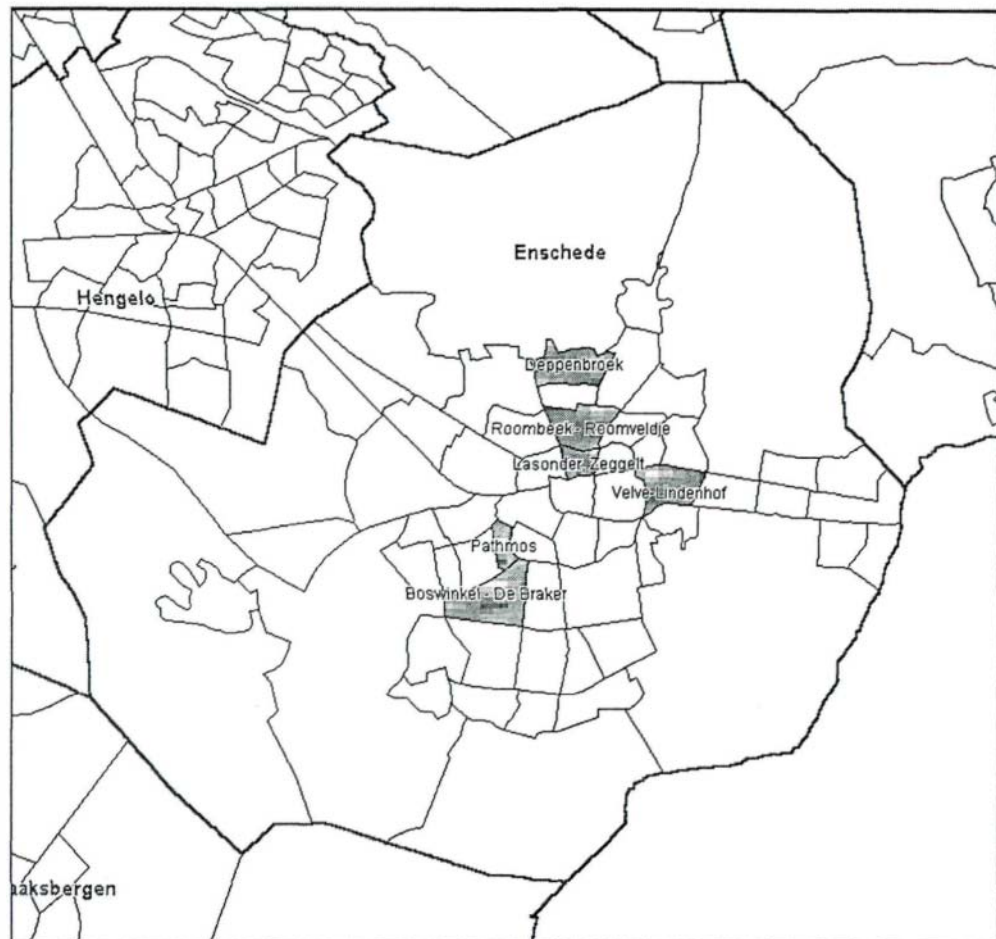
Tabel 3.4 Straten met het meeste *herhaald* slachtofferschap in de onderzoeksperiode

plaats	straat	WBS-code	aantal woningen waar herhaaldelijk is ingebroken
1	Lintveldebrink	141	7
	Lipperkerkstraat	23/24	7
2	Bloemendaalstraat	90	6
	Christiaan de Wetstraat	202	6
	Deurningerstraat	60/63/65	6
	Dr. Benthemstraat	62	6
	Roomweg	64	6

- Van de zeven straten waar de meeste herhaalde inbraken plaats vinden, staan er vier in de algemene top tien van straten waar vaak in wordt gebroken, namelijk: de Lintveldebrink, Lipperkerkstraat, Deurningerstraat en de Roomweg.
- Vier van de (zeven) straten waar de meeste (herhaalde) inbraken plaatsvinden liggen in de buurten met de meeste (herhaalde) inbraken.

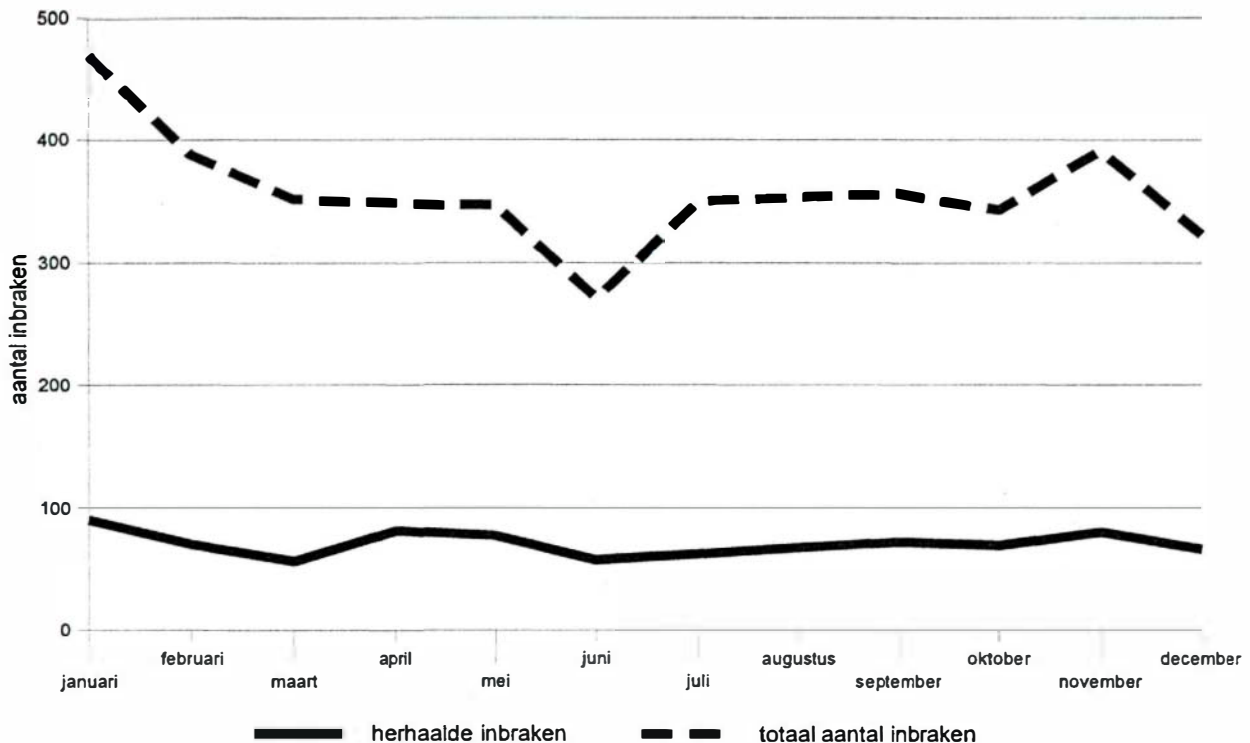

Plattegrond met hot spot-buurtten van herhaalde woninginbraak

4 Tijdstip

Afbeelding 4.1 Spreiding van het aantal inbraken en *herhaalde* inbraken over het jaar (som van drie jaren)

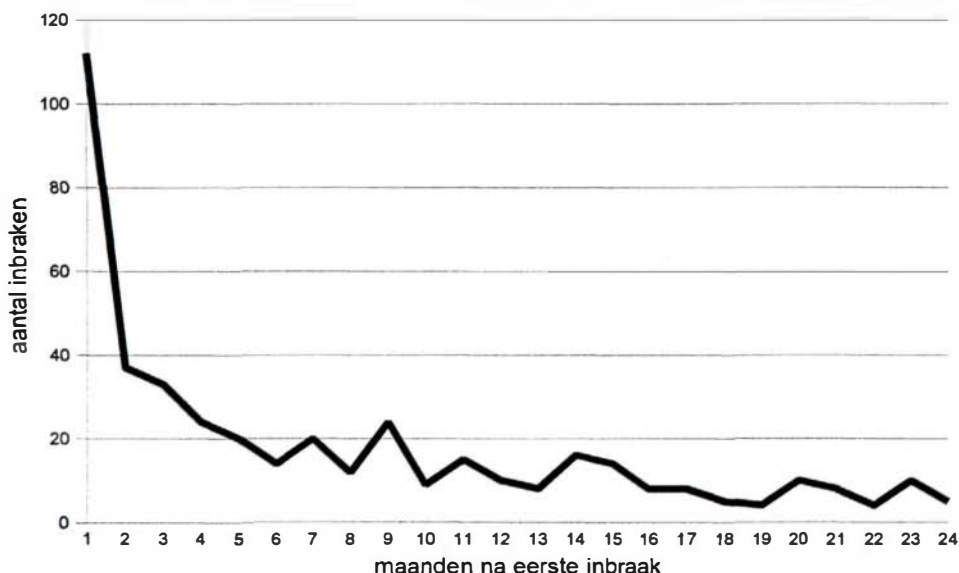

- In januari, februari en november vinden meer inbraken plaats dan in de andere maanden. In juni vinden er duidelijk minder inbraken plaats dan in andere maanden.
- De verdeling van herhaalde inbraken blijft tamelijk constant door het jaar heen. Er komen in januari, april, en november iets meer herhalingen voor dan in andere maanden. In maart en juni komen de herhaalde inbraken juist minder vaak voor dan in andere maanden.
- Het patroon van herhaalde inbraken komt slechts voor een deel overeen met dat van alle inbraken in het algemeen en bovendien sterk gedempt. Bovendien is het verschil tussen beide verdelingen significant. Dat betekent dat de verschillen sterker zijn dan de overeenkomsten en dat de verdeling van de herhalingen een ander patroon volgt dan de verdeling van alle inbraken.

5 Tijdsverloop tussen de herhalingen

Hoeveel tijd zit er tussen twee inbraken in hetzelfde woning? Dat is de vraag die in dit hoofdstuk centraal staat. Met deze informatie kan bepaald worden wanneer het risico van herhaling het grootst is. In afbeelding 5.1 wordt de verdeling van het tijdsverloop in de drie steden weergegeven.

Afbeelding 5.1 Aantal maanden tussen opeenvolgende inbraken

- In Enschede is het aantal herhalingen in de eerste maand na een inbraak het hoogst. Daarna treedt een daling op die geleidelijk minder sterk wordt. Na twee jaar ligt dit aantal op bijna nul.
- Gemiddeld zit er bijna 8,5 maand (254 dagen) tussen twee inbraken op hetzelfde adres.

Onderstaand (tabel 5.1) wordt aangegeven hoe het percentage herhalingen verloopt in de tijd. Dat wil zeggen: er wordt aangegeven hoeveel procent van de herhalingen heeft plaatsgevonden na 1 week, 1 maand, een half jaar, 1 jaar na een inbraak.

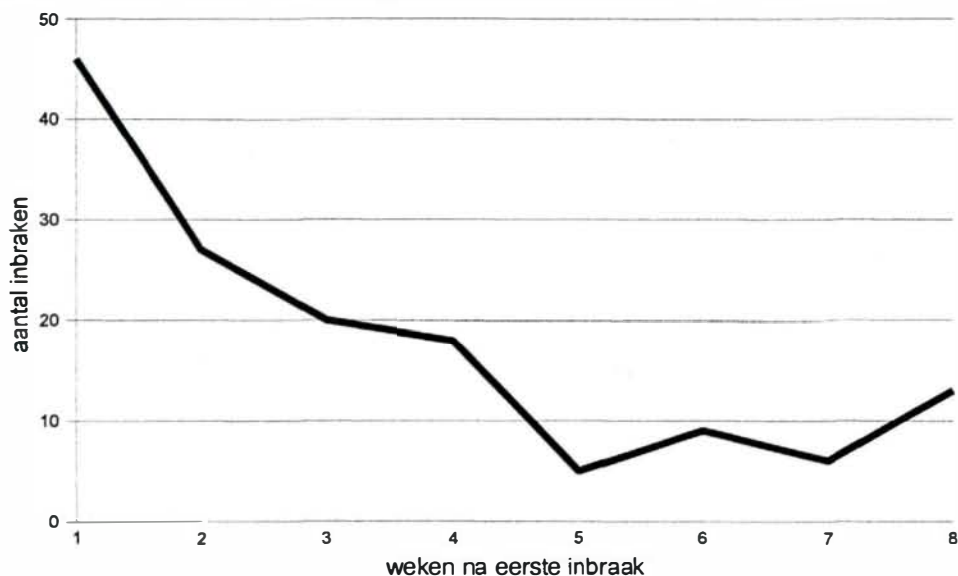
Tabel 5.1 Tijdsverloop van het percentage herhaalde inbraken

% na 1 week	% na 1 maand	% na een half jaar	% na 1 jaar	% na 2 jaar
10	24	52	71	93

In tabel 5.1 is te zien dat na 1 week al 10% van de herhalingen heeft plaatsgevonden. Na een maand is dat al een kwart van de herhalingen en na een half jaar de helft. Een jaar na een inbraak is 70% van de herhalingen uitgevoerd. In het tweede jaar worden er beduidend minder herhalingen uitgevoerd, namelijk een kwart van het totaal. Twee jaar na dato hebben daarmee bijna alle herhalingen plaatsgevonden.

Omdat het merendeel van de herhalingen in de eerste maand na een inbraak plaatsvindt, belichten we de eerste weken apart (afbeelding 5.2).

Afbeelding 5.2 Aantal weken tussen opeenvolgende inbraken (eerste twee maanden)

Als we de eerste maand uitvergroot wordt zichtbaar dat de piek zich vooral in de eerste week na een inbraak bevindt. In de tweede week is het aantal herhalingen bijna gehalveerd en in de weken daarna neemt het aantal herhalingen geleidelijk af (met na de vijfde week een wat grilliger verloop).

Bijlage Tabellen

Tabel B.1 Aantal woningen waar ingebroken is in onderzoeksperiode (januari 1994 tot en met december 1996)

hoe vaak ingebroken	aantal woningen
0x	63.851
1x	3.448
2x	322
3x	47
4x	11
5x	
6x	
7x	
totaal aantal woningen waarin is ingebroken in onderzoeksperiode	3.831
totaal aantal inbraken in onderzoeksperiode	4.295

Tabel B.2 Verdeling van het aantal inbraken over de jaren van de onderzoeksperiode

hoe vaak ingebroken	aantal herhaalde inbraken	aantal inbraken
1994	325	1.550
1995	261	1.411
1996	261	1.334

Tabel B.3 Verdeling van het aantal Inbraken over de maanden van het jaar (gemiddeld over de hele onderzoeksperiode)

maand	herhaalde inbraken	inbraken totaal
januari	90	470
februari	70	388
maart	56	352
april	81	349
mei	77	347
juni	57	271
juli	62	350
augustus	67	354
september	72	357
oktober	69	343
november	80	391
december	66	323

Tabel B.4 Aantal maanden tussen opeenvolgende inbraken

aantal maanden	aantal inbraken	aantal maanden	aantal inbraken
1	112	13	8
2	37	14	16
3	33	15	14
4	24	16	8
5	20	17	8
6	14	18	5
7	20	19	4
8	12	20	10
9	24	21	8
10	9	22	4
11	15	23	10
12	10	24	5

Tabel B.5 Aantal weken tussen opeenvolgende inbraken (eerste twee maanden)

weken tussen opeenvolgende inbraken	aantal inbraken
1	46
2	27
3	20
4	18
5	5
6	9
7	6
8	13

Tabel B.6 Inbraken en herhaalde inbraken in onderzoeksperiode per WBS-codegebied
(in absolute aantallen en per 1000 woningen²)

WBS-code	aantal woningen 31-12-96	alle inbraken in onderzoeksperiode			herhaald inbraak adressen		
		aantal	per 1000 woningen	rangnummer	aantal	per 1000 woningen	rangnummer
10		23	??	41	3	??	16
11		69	??	23	9	??	10
20		23	??	41	3	??	16
21		63	??	24	9	??	10
22		9	??	49	1	??	18
23		145	??	6	16	??	4
24		140	??	7	8	??	11
30		150	??	5	14	??	6
31		90	??	16	11	??	8
40		8	??	50	2	??	17
41		103	??	12	6	??	13
50		21	??	42	2	??	17
51		166	??	2	16	??	4
52		72	??	21	2	??	17
60		60	??	25	3	??	16
61		12	??	48	1	??	18
62		127	??	9	19	??	3
63		75	??	20	8	??	11
64		164	??	4	20	??	2
65		71	??	22	8	??	11
66		14	??	47	3	??	16
70		31	??	36	3	??	16
71		28	??	38	3	??	16
72		37	??	35	3	??	16
73		170	??	1	15	??	5
75		29	??	37	2	??	17
76		26	??	39	1	??	18
80		19	??	44	4	??	15
81		99	??	14	8	??	11
82		16	??	46	1	??	18
83		1	??	55	-	??	-
84		4	??	52	-	??	-
90		114	??	10	22	??	1

Noot 2 Het aantal woningen per buurt is helaas niet bekend in Enschede. Om die reden kon de kolom "per 1000 woningen" niet ingevuld worden.

WBS-code	aantal woningen 31-12-96	alle inbraken in onderzoeksperiode			herhaald inbraak adressen		
		aantal	per 1000 woningen	rangnummer	aantal	per 1000 woningen	rangnummer
91		80	??	18	8	??	11
92		109	??	11	7	??	12
100		51	??	29	5	??	14
101		69	??	23	6	??	13
102		103	??	12	5	??	14
103		40	??	33	3	??	16
110		60	??	25	5	??	14
111		24	??	40	4	??	15
112		53	??	28	3	??	16
113		165	??	3	16	??	4
120		86	??	17	8	??	11
121		92	??	15	3	??	16
122		39	??	34	2	??	17
123		57	??	26	6	??	13
125		46	??	31	5	??	14
126		3	??	53	1	??	18
130		57	??	26	1	??	18
131		92	??	15	5	??	14
140		139	??	8	10	??	9
141		100	??	13	12	??	7
150		99	??	14	9	??	10
151		92	??	15	10	??	9
160		79	??	19	1	??	18
161		20	??	43	1	??	18
162		48	??	30	5	??	14
170		16	??	46	-	??	18
171		23	??	41	3	??	16
172		21	??	42	1	??	18
180		57	??	26	1	??	18
181		6	??	51	1	??	18
182		3	??	53	-	??	18
190		23	??	41	-	??	18
191		19	??	44	-	??	18
200		18	??	45	1	??	18
201		43	??	32	-	??	18
202		54	??	27	8	??	11
203		1	??	55	-	??	18

WBS-code	aantal woningen 31-12-96	alle inbraken in onderzoeksperiode			herhaald inbraak adressen		
		aantal	per 1000 woningen	rangnummer	aantal	per 1000 woningen	rangnummer
204		2	??	54	-	??	-
205		16	??	46	2	??	17
206		8	??	50	-	??	-
207		2	??	54	-	??	-
onbekend		1	-	-	-	-	-
totaal		4.295	??	n.v.t.	383	??	n.v.t.

Eindnoot   Het aantal inbraken per 1000 woningen zou een zuiverder beeld geven. Het aantal woningen per (WBS-)buurt is echter niet bekend.